

**ZAPISNIK**  
**sa 37. sjednice i nastavka 37. sjednice**  
**Odbora za međunarodne odnose i iseljenike**  
**održanih 13. i 18. juna 2018. godine**

Prvi dio sjednice počeo je 13. juna 2018. godine u 14 časova.

Sjednici je predsjedavao Andrija Nikolić, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali članovi Odbora: Miloš Nikolić, dr Halil Duković, Nada Drobnjak, dr Dragutin Papović i mr Ervin Ibrahimović, dok je odsutnog člana Luidža Škrelju, u skladu sa članom 65 Poslovnika Skupštine Crne Gore, mijenjao poslanik Danijel Živković.

U svojstvu zainteresovanog poslanika, u skladu sa članom 55 stav 2 Poslovnika Skupštine, sjednici je prisustvovao poslanik Momčilo Martinović.

U svojstvu ovlašćenog predstavnika predlagača sjednici je prisustvovao direktor Uprave za dijasporu mr Predrag Mitrović, sa šeficom Odsjeka za statusno-pravna pitanja, finansije i iseljeničke knjižice Elvirom Bekteši i II sekretarom u Upravi za dijasporu Milicom Radojičić.

Sjednici su prisustvovali i službenici Odbora: v.d. sekretara Odbora mr Jasmin Bojadžić i saradnici u Odboru Blagota Marunović i Vanja Čabarkapa.

Za sjednicu je jednoglasno usvojen sljedeći:

**DNEVNI RED**

**1. Prijedlog zakona o saradnji Crne Gore sa dijasporom - iseljenicima**

**Prva tačaka dnevnog reda: Prijedlog zakona o saradnji Crne Gore sa dijasporom – iseljenicima**

Uvodno obrazloženje Prijedloga zakona o saradnji Crne Gore sa dijasporom – iseljenicima dao je mr Predrag Mitrović, direktor Uprave za dijasporu.

Predstavnik predlagača je naveo da je prvi Zakon o saradnji Crne Gore sa iseljenicima usvojen 2015. godine i podsjetio na aktivnosti koje su u međuvremenu realizovane. Ocijenio je da je osnovna manjkavost važećeg Zakona to što je njime propisana obaveza Uprave za dijasporu da podržava aktivnosti iseljenika i iseljeničkih organizacija, a isto nije precizno definisano u dijelu načina dodjeljivanja pomoći za projekte i programe. Manjkavosti su uočene i u dijelu koji se odnosi na postupak izbora i razrješenja članova Savjeta za saradnju sa iseljenicima, izdavanje iseljeničkih knjižica i vođenje evidencija. Stoga, ključne novine u Prijedlogu zakona tiču se Savjeta za saradnju sa iseljenicima i finansiranja.

Mitrović je upoznao članove Odbora sa ključnim odredbama sedam poglavlja Prijedloga zakona. Istakao je da su dodatno razrađene norme koje obezbjeđuju transparentniji

postupak izbora predstavnika dijaspore u Savjetu za saradnju sa iseljenicima. Povećan je broj predstavnika u Savjetu iz država sa većom koncentracijom iseljenika, a novina je i uvođenje dodatnog broja članova Savjeta iz reda istaknutih ličnosti. Pored postojećih šest kategorija, Prijedlogom zakona uvedena je i nagrada za doprinos u oblasti nauke. Mitrović je konstatovao da je poglavlje Finansiranje pretrpjelo najveće izmjene, a njime je predviđeno sufinansiranje programa i projekata organizacija iseljenika na osnovu javnog konkursa. Dodatno je prepoznata potreba za vođenjem evidencija o izdatim iseljeničkim knjižicama i detaljnije su navedeni podaci koje sadrže evidencije.

Direktor Uprave za dijasporu je ocijenio da je bilo vrlo značajno što su Radnu grupu za izradu Nacrta zakona činili predstavnici organa i institucija, koji u okviru svojih redovnih djelatnosti, imaju određene nadležnosti i obaveze saradnje i jačanja odnosa sa dijasporom. Trudili su se da u svim fazama izrade Nacrta zakona maksimalno uključe iseljenike i organizacije iseljenika, te je sprovedena javna rasprava i organizovani okrugli stolovi u državama sa najvećom koncentracijom iseljenika, a takođe su organizovane dodatne konsultacije. Pristiglo je 119 primjedbi i sugestija, od čega je 30 prihvaćeno, 40 djelimično prihvaćeno, dok 39 nije prihvaćeno. Najveći broj komentara odnosio se na uvođenje termina „dijaspora“, što je i prihvaćeno. Mitrović je zaključio da je predloženi zakonski tekst veliki iskorak na planu sistemskog uređivanja ove problematike i da se njime na kvalitetan način normativno zaokružuje oblast ostvarivanja i jačanja saradnje sa dijasporom.

Član Odbora mr Ervin Ibrahimović je saopštio da je imao čast da bude predstavnik Odbora za međunarodne odnose i iseljenike u Radnoj grupi za izradu Nacrta ovog zakona, a takođe i predsjednik Radne grupe. Ocijenio je da su članovi Radne grupe pokazali veliku posvećenost u radu, u cilju pripreme kvalitetnog zakonskog teksta. Istakao je važnost Uprave za dijasporu i saopštio da se on zalaže za osnivanje ministarstva za dijasporu.

Član Odbora dr Dragutin Papović je naglasio da je Prijedlog zakona koji je na Dnevnom redu izuzetno značajan jer obuhvata „čitavu jednu Crnu Goru van Crne Gore“. Konstatovao je da Prijedlog zakona sadrži 17 novih članova, a da je 17 njih bitno izmijenjeno. Ukazao je da je Crna Gora u kompleksnoj poziciji jer ovim zakonom treba ravnomjerno da tretira sve nacije, vjeroispovijesti i kulture koje baštine naši iseljenici. Ocijenio je da je posebno značajno što je preciziran način kandidovanja članova Savjeta za saradnju sa iseljenicima i što je uređen način finansiranja programa i projekata iseljeničkih organizacija. Normativno su dobro riješene i tri vrste evidencija: iseljenika, iseljeničkih organizacija i iseljeničkih knjižica. Zapitao se da li Uprava za dijasporu ima dovoljno administrativnih kapaciteta, kao i finansijskih sredstava da realizuje sve obaveze utvrđene ovim zakonom. Postavio je i pitanje da li je funkcionalno da Savjet za saradnju sa iseljenicima ima tako veliki broj članova.

Poslanica Nada Drobnyak je ocijenila da Savjet za saradnju sa iseljenicima ima takav naziv, a da funkcioniše po principu skupštine. Iznijela je stav da naslov Prijedloga zakona nije najbolje riješen i da je trebalo da se predlagrač zakona odluči za jedan od termina – dijaspora ili iseljenici. Ukazala je na član 2 stav 2 Prijedloga zakona kojim se definiše ko se ne smatra dijasporom – iseljenicima, i zapitala se da li se crnogorski državljani koji više godina živi i radi u inostranstvu, a još uvijek nije donio odluku o trajnom nastanjenju, može smatrati iseljenikom. Takođe, postavila je pitanje da li ta lica mogu biti članovi organizacija iseljenika.

Član Odbora Miloš Nikolić je pohvalio predloženi tekst zakona i konstatovao da smatra da je predviđeni budžet Uprave za dijasporu nedopustivo mali, ističući činjenicu da je veći broj iseljenika nego eura predviđenih za ovu oblast. Istakao je značaj evidentiranja lobista za interese Crne Gore u dijaspori, te uspostavljanja bolje komunikacije i saradnje sa njima.

Član Odbora dr Halil Duković, ukazujući na značaj Prijedloga zakona, izrazio je zabrinutost u pogledu njegove implementacije. Ukazao je na često izražen problem gubitka identiteta kod potomaka iseljenika iz Crne Gore. Istakao je važnost izdavanja iseljeničkih knjižica, koje predstavljaju vezu iseljenika sa matičnom državom. Izrazio je mišljenje da u predloženom zakonskom tekstu nije dovoljno definisana uloga crnogorskih diplomatskih predstavništava u inostranstvu u implementaciji ovog zakona.

Poslanik Momčilo Martinović je ocijenio da države sa malim brojem stanovnika moraju dodatno da jačaju vezu sa svojom dijasporom. Interesovalo ga je da li postoji podatak o broju iseljenika iz Crne Gore. Martinović je uputio na član 13 Prijedloga zakona koji se odnosi na unapređivanje privrednog partnerstva i dobijanje pomoći za Crnu Goru od predstavnika njene dijaspore, te se interesovao za mogućnosti koje pruža ovaj član. Zanimalo ga je i koja je uporedna praksa korišćena u pripremi Nacrta zakona.

Predsjednik Odbora Andrija Nikolić predočio je predstavniku predlagača određene sugestije i komentare Sekretarijata Odbora, koji imaju za cilj unapređenje predloženog zakonskog teksta, kao i dodatno preciziranje pojedinih odredaba. Posebno je naglasio da bi unapređenje zakonskog teksta trebalo da prate i povećana finansijska sredstva za ovu oblast.

Direktor Uprave za dijasporu mr Predrag Mitrović, u odgovoru na pitanja poslanika Papovića i Dukovića, saopštio je da, shodno važećoj sistematizaciji, nakon popunjavanja utvrđenih radnih mjesta u Upravi, neće biti poteškoća za implementaciju ovog zakona. Naveo je da je Savjet za saradnju sa iseljenicima dobio takav naziv jer ima savjetodavnu ulogu i treba da donese strateške smjernice za Vladu, kako bi odnos matične države prema dijaspori bio bolji. Pojasnio je da je članstvo predstavnika državnih organa u Savjetu neophodno jer na sjednicama Savjeta iseljenici od njih zahtijevaju promptne odgovore za određena pitanja. U vezi sa članom 2 Prijedloga zakona saopštio je da je stav 2 dodat na Komisiji za politički sistem, unutrašnju i vanjsku politiku Vlade Crne Gore, jer je namjera bila da se preciznije definiše ko se ne podrazumijeva pod iseljenicima. Ukazao je da lica obuhvaćena ovim stavom imaju drugačije interese i potrebe od iseljenika. Podsjetio je da je visina trenutnog budžeta Uprave za dijasporu, od 0,06% tekućeg budžeta, utvrđena amandmanskim djelovanjem matičnog Odbora na važeći Zakon, a da bi zbog raspisivanja javnog konkursa za sufinansiranje programa, bilo dobro ukoliko bi se budžetska sredstava Uprave uvećala. Istakao je da Ministarstvo vanjskih poslova i Uprava za dijasporu nastoje da podignu saradnju DKP-a sa iseljeničtvom na veći nivo, ali problem predstavlja činjenica da ne postoje naša diplomatsko-konzularna predstavništva u svim državama u kojima žive iseljenici iz Crne Gore. U odgovoru na pitanje poslanika Martinovića, Mitrović je naveo da su prilikom pripreme važećeg zakona donekle korišćena iskustva Srbije i Hrvatske. Smatra da postoje velike mogućnosti za investiranje u Crnu Goru od strane naših iseljenika, a da je njihovo interesovanje za ulaganje u matičnu državu sve veće.

Direktor Uprave za dijasporu prokomentarisao je sve sugestije na predloženi zakonski tekst, koje je predočio predsjednik Odbora i iskazao spremnost da pojedine sugestije prihvati.

Donešena je odluka da se nakon sprovođenja dodatnih konsultacija Odbora sa predstavnicima predlagača i usaglašavanja prihvatljivih sugestija, na nastavku sjednice utvrde amandmani Odbora na Prijedlog zakona o saradnji Crne Gore sa dijasporom - iseljenicima.

Prvi dio sjednice zaključen je u 16:30 časova.

### **Drugi dio sjednice započeo je 18. juna 2018. godine u 12:30 časova.**

Nastavku 37. sjednice predsjedavao je Andrija Nikolić, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali članovi Odbora: dr Halil Duković, Miloš Nikolić, Nada Drobnjak, dr Dragutin Papović i mr Ervin Ibrahimović, dok je odsutnog člana Luidža Škrelju, u skladu sa članom 65 Poslovnika Skupštine Crne Gore, mijenjao poslanik Radule Novović.

U svojstvu ovlašćenog predstavnika predlagača sjednici je prisustvovao direktor Uprave za dijasporu mr Predrag Mitrović, sa šeficom Odsjeka za statusno-pravna pitanja, finansije i iseljeničke knjižice Elvirom Bekteši i II sekretarom u Upravi za dijasporu Milicom Radojičić.

Sjednici su prisustvovali i službenici Odbora: v.d. sekretara Odbora mr Jasmin Bojadžić i saradnici u Odboru Blagota Marunović i Vanja Čabarkapa.

Predsjednik Odbora za međunarodne odnose i iseljenike Andrija Nikolić obrazložio je prijedloge amandmana Odbora (četiri), koje je Odbor, nakon usaglašavanja njihovog teksta, jednoglasno podržao.

Predstavnik predlagača se saglasio sa četiri amandmana Odbora, pa isti, shodno članu 150 stav 3 Poslovnika Skupštine Crne Gore, postaju sastavni dio teksta Prijedloga zakona i o njima Skupština posebno ne odlučuje:

#### **Amandman 1**

Poslije člana 6 dodaje se novi član koji glasi:

#### **„Saradnja sa Skupštinom Crne Gore Član 7**

Na inicijativu Skupštine, njenih radnih tijela i nadležnog odbora, Uprava daje informacije iz oblasti saradnje sa dijasporom – iseljenicima.

Uprava podnosi nadležnom odboru izvještaj o radu, najmanje jednom godišnje.“

Zbog dodavanja novog člana 7 vrši se prenumeracija preostalih članova Predloga zakona.

#### **Amandman 2**

U uvodnoj rečenici člana 8 riječi „Uprava i Ministarstvo“ zamjenjuju se riječima „Uprava, Ministarstvo i nadležni odbor“.

### **Amandman 3**

U uvodnoj rečenici člana 12 riječi „Uprava i Ministarstvo“ zamjenjuju se riječima „Uprava, Ministarstvo i nadležni odbor“.

### **Amandman 4**

U članu 52 dodaje se stav 6 koji glasi:

„Pored evidencija iz stava 1 ovog člana, Uprava prikuplja podatke i vodi evidencije o: školama i kursevima jezika i kulture Crne Gore koje organizuje dijaspora – iseljenici u saradnji sa nadležnim organima Crne Gore, naučnicima, istraživačima i stručnjacima porijeklom iz Crne Gore, lobistima za interese Crne Gore, političarima i parlamentarcima porijeklom iz Crne Gore, sportskim udruženjima i klubovima osnovanim od strane dijaspore – iseljenika iz Crne Gore, istaknutim sportskim radnicima i sportistima porijeklom iz Crne Gore, privrednicima u svijetu i privrednicima – povratnicima koji su porijeklom iz Crne Gore, ulaganjima dijaspore - iseljenika i ulaganjima povratnika iz dijaspore - iseljeničtva, vanjsko - trgovinskom bilansu sa zemljama nastanjenja dijaspore - iseljenika i privrednim subjektima u Crnoj Gori, čiji su vlasnici ili osnivači pripadnici dijaspore – iseljenici i povratnici.“

Polazeći od svoje nadležnosti, Odbor je jednoglasno predložio Skupštini da usvoji Prijedlog zakona o saradnji Crne Gore sa dijasporom – iseljenicima, sa amandmanima Odbora.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određen je predsjednik Odbora Andrija Nikolić.

Nakon iscrpljenog dnevnog reda, sjednica je završena u 13 časova.

**SEKRETAR ODBORA**  
mr Jasmin Bojadžić

**PREDSJEDNIK ODBORA**  
Andrija Nikolić